

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

Vår referanse
201007327-12

Deres referanse

Dato
11.12.2012

Høringsuttalelse fra Sør-Trøndelag Fylkeskommune; samisk høyere utdanning - Langs lange spor

Vedlagt følger høringsuttalelsen fra Sør-Trøndelag Fylkeskommune ifm Samisk Høyere utdanning – Langs lange spor.

Saken er administrativt utarbeidet og politisk behandlet.

Med hilsen

Anders Lehn
Rådgiver

SØR-TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE
FAGENHET FOR VIDEREGÅENDE OPPLÆRING

Kopi:

Tove Gaupset, Regional Utvikling - Areal og Miljø , Postboks 2350
sluppen, 7004 TRONDHEIM

Randi Reese, Skansegtata 8 B, 7014 TRONDHEIM

Inger Johanne Christensen, Fylkesrådmannens ledergruppe , Postboks 2350
sluppen, 7004 TRONDHEIM

Anne Elisabeth Djupvik, Fagenhet for videregående opplæring , Postboks 2350
sluppen, 7004 TRONDHEIM

Saksbehandler: Anders Lehn, anders.lehn@stfk.no, +47 73 86 61 28

Postadresse:
Postboks 2350
sluppen
7004 TRONDHEIM

Besøksadresse:
Fylkeshuset
Erling Skakkesgt.14
7004 TRONDHEIM

Telefon: +47 73 86 60 00
Bankkonto: 8601.27.27277
Org.nr.: 938 634 556

E-postadresse:
postmottak@stfk.no
Internett:
www.stfk.no

Høringsuttalelse fra Sør-Trøndelag Fylkeskommune

Sør-Trøndelag Fylkeskommune oversender kommentarer til utredningen Langs lange spor – om samisk forskning og høyere utdanning. I hovedsak er denne uttalelsen knyttet til kapittel 6; Styrking av samisk språk, kapittel 7; Rekruttering til høyere utdanning og kapittel 9; Rollefordeling, samarbeid og koordinering. Høringsuttalelsen er sett i et opplærings- og undervisningsperspektiv med utgangspunkt i videregående opplæring.

Innledning

Fokus på samisk i høyere utdanning er et sentralt område i forhold til å kunne styrke det samiske språks rolle og betydning generelt, samtidig som rekruttering til lærerutdanning vil gi videregående skoler et rikere tilfang på kvalifisert personell. Godt faglig utdannede pedagoger danner grunnlaget for kvalitetsheving på undervisninga som igjen vil gi elevene et bedre opplæringstilbud.

En forutsetning for å øke tilgangen av samiske studenter til samiske fag på sørsamisk område, er at det gis kvalitative gode opplæringstilbud i den videregående skolen. Dette gjøres ved å styrke og videreutvikle de pedagogiske opplæringsmiljø i regionen gjennom formaliseringa av Røros videregående skole og Grong videregående skole som ressurskole innenfor samiske fag i videregående skole.

Ressurskoleansvaret innebærer å gjennomføre, gi en forutsigbar helhet og videreutvikle opplæringen i samiske fag i regionen og i det sørsamiske området.

Styrking av samisk språk - kapittel 6

For Sør-Trøndelag fylkeskommune gjelder innsatsene med å styrke det samiske språk hovedsakelig i forhold til den sørsamiske delen av språket. Utvalget påpeker nødvendighet av styrking og revitalisere av det samiske språket. Den totale innsatsen innen vitaliseringsarbeidet oppleves som mer relevante og spesifikk i forhold til sørsamisk, der rekrutteringsgrunnlaget og de små marginene sørsamisk opererer på, gjør tiltakene høyst aktuelle. Der er svært få språkbrukere og elever spredt over et stort geografisk område.

Sør-Trøndelag fylkeskommune støtter opp under denne satsningen og har gjennom sitt arbeid tilrettelagt for tiltak som bidrar til økt bevissthet for det samiske språket og arbeidet med revitalisering. Å benytte den kunnskap og kompetanse som tilbys ved regionale kompetanse-, språk og kultursentre, for Sør-Trøndelags del Aajege, er en stor styrke. Tildeling av ansvar og koordineringsoppgaver til språksentra vil virke kompetansesamlende og styrke sentras rolle i arbeidet inn mot befolkningen, skole og høyere utdanning.

Sør-Trøndelag fylkeskommune understøtter utvalgets bekymring for manglende rekruttering til samisk høyere utdanning. Innsats for å heve statusen på samiske utdanninger og synliggjøre samiske arbeidsplasser lokalt, vil kunne rekruttere samisk fagkompetanse til regionen innenfor ulike fagområder. Gode rekrutteringstiltak vil bidra positivt til å tilføre kompetanse til bl.a. lærerutdanningen; både i form av studenter, men også av samisktalende lærere i grunn og videregående opplæring.

Et viktig innsatsområde er å skape nye arenaer, også utenfor skolen, hvor samisk snakkes og synliggjøres. Tiltak som tilrettelegger for bruk av samisk hverdagspråk er positivt. Herunder er det viktig å synliggjøre det samisk i det offentlige rom. Det bør arbeides med å tilrettelegge for at foreldre og andre i barnas omgivelse får anledning til å tilegne seg samisk, for på denne måten styrke språkoverføringen mellom generasjoner.

Utvalgets forslag om samisk høgskoles femårige opplæringsprogram for voksne samer som ikke kan samisk med særskilt opptak vil bidra positivt for rekruttering til høyere utdanning. Utvalgets tiltak om å avsette etterutdanningsmidler og etableringer av ordninger for at faglig og administrativt ansatte støttes. Dette bør legges under samme ordning som den generelle etter- og videreutdanningen for lærere i skolen. Formaliserte lærernetterverk kan være et innsatsområde i kompetansesammenheng. Videre vil samisk språkrøkt aktivt kunne arbeide med både overordnede og mer praktiske tiltak.

Rekruttering til samisk høyere utdanning - kapittel 7

Den nasjonale rekrutteringsstrategien for samisk høyere utdanning må evalueres og følges opp. Det blir viktig at fylkeskommunene ansvarliggjør arbeidet gjennom spesielt fokus på strategier for å øke deltakelse og gjennomføring i samiske fag i videregående opplæring. En større andel elever som tas opp til og gjennomfører samiske fag i videregående opplæring, vil bidra til økt interesse og rekruttering til høyere utdanning. Vertikalorienterte tiltak som bygger opp under overgangsfasene gjennom hele opplæringsløpet, der innsatsen starter allerede i barnehage og grunnskole. Aktivt informasjons- og rådgivningstiltak må prioriteres sterkt. En mer formalisert og spesialorientert rådgivningstjeneste vil kunne rådgi i det mangfoldet av muligheter som kan by seg.

Fylkeskommunenes ansvar for å rekruttere lærerstudenter generelt og spesielt for undervisning i eller på samisk må stå sentralt. Tiltak som kvalifiserer flere for opptak på samisk lærerutdanning eller samiskfaget i lærerutdanninga må prioriteres.

Å hindre brudd og frafall i samisk språkopplæring krever særlig oppmerksomhet og en aktiv oppfølging ved overganger mellom trinn og skoleslag. Det er også viktig med en god organisering og tett oppfølging av samiskopplæringen slik at elevene oppnår studiekompetanse for høyere utdanning. Å være aktiv i karriereveiledninga, både innenfor yrkesfag med også i forhold til akademisk retning, må prioriteres bedre. Karriereveiledning for sørsamiske ungdommer skiller seg også fra «ordinær» karriereveiledning. Her er det særlig viktig med kompetanse og fokus både på sosialpedagogisk rådgivning og studieveiledning.

Rollefordeling, samarbeid og koordinering - kapittel 9

Sør-Trøndelag fylkeskommune understøtter behovet for de regionale kompetanse-, kultur- og språksentrene, deres samarbeidsavtaler og nettverksarbeid inn mot etablerte forsknings- og utdanningsinstitusjonene. Å kunne samle kompetansen og ressursene inn mot språksentra vil være med på å bygge opp sentra som regionale enheter med stor og spisset kompetanse. Tiltak som understøtter en rådgivningstjeneste på regionalt nivå vil bidra til bedre samordning av det samiske undervisningstilbudet på grunnskole og videregående nivå. Rådgivningstjenesten skal kunne imøtekomme spesielle utfordringer og behov innen sørsamisk opplæring og skal ha funksjoner utover det som vanligvis forstås som rådgivning/karriereveiledning i skolesammenheng. En utvidet rådgivningstjeneste vil være en naturlig del av ansvarsoppgavene til en formalisert ressurskole i bl.a. sørsamisk.

Tiltak som er med på å koordinere det samiske arbeidet innenfor regionene er positivt. Her vil f.eks. samisk fagnettverk ha en viktig rolle. Nettverkene vil være kompetansehevende, bidra til videreutvikling av så vell faglige og metodiske opplegg i samisk og kunne være en aktiv part til læremiddelproduksjon.

SAKSPROTOKOLL**Høringsuttalelse - "Langs lange spor - om samisk forskning og høyere utdanning"**

Arkivsak-dok. 201007327
Saksbehandler Hanne Kongsvik

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Fylkesutvalget	20.11.2012	324/12
2 Regional utviklingskomite	05.12.2012	97/12
3 Opplæringskomiteen	05.12.2012	80/12
4 Fylkesutvalget	07.12.2012	337/12

FYLKESRÅDMANNENS INNSTILLING:

Fylkesutvalget tar utredningen fra Butenschøn-utvalget juni 2012 til orientering og oversender kommentarer til kapittel 6; Styrking av samisk språk, kapittel 7; Rekruttering til høyere utdanning og kapittel 9, rollefordeling, samarbeid og koordinering.

Fylkesutvalget har behandlet saken i møte 07.12.2012 sak 337/12

Protokoll**Forslag fremmet av Randi Reese (SV) på vegne av A, Sp, Krf og SV:**

Som fylkesrådmannens innstilling med følgende tillegg til eksisterende avsnitt i innledningen av høringsuttalelsen:

En forutsetning for å øke tilgangen av samiske studenter til samiske fag på sørsamisk område, er at det gis kvalitative gode opplæringstilbud i den videregående skolen. Dette gjøres ved å styrke og videreutvikle de pedagogiske opplæringsmiljø i regionen gjennom formaliseringa av Røros videregående skole og Grong videregående skole som ressurskole innenfor samiske fag i videregående skole.

Ressursskoleansvaret innebærer å gjennomføre, gi en forutsigbar helhet og videreutvikle opplæringen i samiske fag i regionen og i det sørsamiske området.

Votering

Forslag fra Randi Reese ble enstemmig vedtatt

Vedtak

Fylkesutvalget tar utredningen fra Butenschøn-utvalget juni 2012 til orientering og oversender kommentarer til kapittel 6; Styrking av samisk språk, kapittel 7; Rekruttering til høyere utdanning og kapittel 9, rollefordeling, samarbeid og koordinering

From: Anders Lehn
Sent: 20. november 2012 14:12:39
To: 'postmottak@kd.dep.no'
Cc:
Subject: Foreløpig svar: Høringsuttalelse: Langs Lane spor - samisk forskning og høyere utdanning.

Viser til høringsbrev ang. utvalgsinnstilling om samisk forskning og høyere utdanning, "Langs lange spor".

Fylkestinget i Sør-Trøndelag vil behandle Sør-Trøndelag Fylkeskommunes høringsuttalelse 7. desember 2012 og vil oversende uttalelsen umiddelbart etter innstillingen.

Vi håper at høringskommentarene våre blir tatt med likevell!

Med vennlig hilsen
Anders Lehn

✘ <http://logo.stfk.no/epost-stfk-logo-norsk.png>

Anders Lehn

Rådgiver

Fagenhet for videregående opplæring
Postboks 2350, Sluppen
7004 Trondheim
73 86 61 28 / 913 40 093
73 86 60 00 (sentralbord)
www.stfk.no